

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС - 10514	23-01-2024

ЧРЕЗ

ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИИТЕ НА
ВИСШ ПРОКУРОРСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-ЖА БИЛЯНА ГЯУРОВА - ВЕГЕРТСЕДЕР
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА
ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИИТЕ НА ВИСШ ПРОКУРОРСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА – ВЕГЕРТСЕДЕР,

Относно поставени въпроси от дата 15.01.2024г. от Български Институт за правни инициативи на основание чл.50 ал.1 от Наредба за конкурси на магистрати и за избор на Административни ръководители в органите на съдебната власт във връзка с чл.194а ал.6 от Закона за съдебната власт (дата за събеседване 24.01.2024г.) в качеството ми на кандидат за Административен Ръководител на Районна прокуратура гр.Плевен.

Въпрос 1. Какво е вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратурата или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване.

Отговор: Относно отношението ми към окрупняването на прокуратурите като цяло е положително, като считам, че по никакъв начин не е ограничен достъпа до правосъдие на гражданите. Основната цел, която се поставя е да бъдат преодолені в несъразмерността в натовареността на прокурорите, като се повиши качеството и ефективността в дейността на всяко едно териториално отделение обединено към прокуратурата в областния град.

В голяма степен считам, че тази цел е изпълнена като следва да се коригират някои проблеми свързани с явяването по наказателните дела в Районните съдилища по териториалните отделения. Следва да се отбележи,

че преди окрупняване на прокуратурите проблем беше кадровата обезпеченост на по малките прокуратури, нямаше интерес от страна на кандидатстващите. Тези прокурори които встъпваха в длъжност използваша за трамплин малките прокуратури, за да постъпят в съдебната системата, а не да останат да работят за постоянно там.

Така проблема не се решаваше за постоянно, а временно до обявяване на следващият конкурс за назначаване.

Въпрос 2: Смятате ли, че избраните административни ръководители следва да преминат обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед на правилата за тях, разписани в него?

Отговор: Считам, че избраните за административни ръководители не следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Много е важно да се отчете, че всеки административен ръководител е лицето на една прокуратура и като такова лице следва поведението му да е безупречно.

Административният ръководител, като всеки български магистрат познава и следва да спазва стриктно правилата за етично поведение разписани в Кодекса. Мнението ми е, че административния ръководител следва да дава пример на другите си колеги с безукорното си етично поведение и да не толерира прояви, които може да накърнят репутацията на институцията, която той представлява.

Въпрос 3: Считате ли, че понастоящем съществуват достатъчно законови граници за ефективно разследване на престъпления извършени от главния прокурор или негов заместник?

Отговор: Мнението ми по този въпрос е, че въвеждането на фигурата – съдия действащ като прокурор, разследващ главния прокурор, поражда множество въпроси свързани с независимостта на прокуратурите в рамките на съдебната власт и равенството на гражданите пред закона.

Чрез създаването на такава фигура се създават ненужни и изпразнени от съдържание институции, непознати за нашата правна традиция, които не съществуват и в правните системи на другите държави членки на Европейския съюз. Поражда се и риторичния въпрос: „А кой ще разследва тази фигура – разследваща главния прокурор и ще контролира ли неговите действия, дали са законосъобразни и правилни ?

Смятам, че не би следвало да има пречки, всеки един прокурор да разследва деяния, извършени от главния прокурор и неговия заместник.

Според мен, следваше да се извършат промени в търсене на механизъм в рамките на досегашната институционална структура в държавата, който да

дадат съответните правомощия и процедури, които да позволят решаването на този въпрос.

Въпрос 4: Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решението на СЕС по делата С-648/20 и С-852/2019г., относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Отговор: При отговора на този въпрос във връзка с цитираните решения на Съд на Европейския съюз, на първо място следва да се отбележи, че прокурорът по българското право отговаря на критерия за независимост и обективност, тъй като не може да получава указания от органи на изпълнителната власт.

Не следва да се предприемат промени в законодателството, когато прокурорът издава ЕЗА, тъй като изцяло приложимо е приетото по цитираното дело, т.е. липсващият съдебен контрол върху самото издаване на ЕЗА не може да се отчете като проблем, доколкото ефективната съдебна защита на правата на засегнатото лице се постига чрез влязлата в сила присъда, постановена от съда и тя е основанието за задържането на лицето.

Не така стои въпроса обаче при издаването от прокурор на ЕЗА за наказателно преследване, чието основание е акт за задържане, постановен също от прокурор, а не от съд, каквито са преобладаващите в практиката случаи в досъдебното производство. Разумно би било своевременно да се предприемат необходимите стъпки за хармонизиране на законодателството ни с правото на Общността, без да се изчакват евентуалните предстоящи откази на други държави-членки за изпълнение на ЕЗА от България.

Тук следва да се отбележи и едно изключение, а именно, когато актът за задържане е неизпълнено до момента съдебно определение, с което е взета мярка за неотклонение „Задържане под стража“ също не би следвало да има проблем, тъй като има произнасяне на българския съд, каквото е и изискването по цитираното решение.

Въпрос 5. По какъв начин смятате, че промените в Конституцията на Република България от Декември 2023г. ще се отразят на работата на Прокуратурата като цяло и на отделните прокурори?

Отговор: В настоящият случай са налице промени в Конституцията на Република България и според мен ще има много сериозни последствия за засягане на върховенството на закона. Прокурорската колегия изпълняваща функциите на Висш прокурорски съвет, ще бъде тежко дебалансирана и там няма да има професионално представителство.

Не съм против реформата и нямам никакъв проблем да се извършва одит на работата на прокуратурата, но в конкретния случай считам, че това което се промени в Конституцията по отношение на прокуратурата ще е

вредно за хората, защото следва да се отбележи, че прокуратурата спада към Съдебната власт.

Когато част от политическата власт навлезе толкова сериозно в тази сфера, ние ще имаме сливане на политическите власти и като всяко управление изпълнителна, президентска, съдебна трябва да има баланс.

Прокуратурата трябва да е отчетна и открита, но в същото време тя трябва да се самоуправлява.

В настоящият случай за членовете на Прокурорската колегия която изпълнява функциите на Висш прокурорски съвет ще бъдат избрани повечето членове от парламента - шест само трима ще се излъчват от прокурорите и следователите. Главният прокурор ще е член по право. Не следваше ли да има паритет, а именно власт - власт възпира по равно членове във Висшия прокурорската съвет.

Тук следва да се зададе въпроса, как членовете избрани от парламентарната група, след като не са магистрати ще извършват оценка на работата на действащите прокурори, да налагат дисциплинарни наказания или поощрения обективно и професионално. Ще бъдат ли водени от това, да са безпристрастни, обективни и да не следват нечии интереси.

Въпрос 6. В преходните заключителни разпоредби на ЗИД на КРБ (ДВ.бр.106 от 2023г.) е посочено, че §23 (1) Изборните членове на Висшия съдебен съвет и на Висшия прокурорски съвет, се избират в срок от три месеца след влизане в сила на законите, които се отнасят до прилагането на чл.129 – 130б.

По какъв начин, трябва да се проведе този избор според Вас, за да се избегне усещането за манипулации на вота?

Отговор: Считам, че изборът за членове на Висшия съдебен съвет и на Прокурорската колегия, изпълняваща функциите на Висш прокурорски съвет, следва да се извърши прозрачно така, че да не остава съмнение в магистратите и гражданите, че се извършва манипулация и предрешен избор.

Следва да отбележа, че според мен електронното гласуване с индивидуален номер, връчен на всеки магистрат и гласуване, чрез онлайн платформа е много добър начин на гласуване.

Считам, че така се избягва усещането за манипулация на вота.

Въпрос: На страница 5 от концепцията Ви посочвате, че щатът на РП-Плевен не е запълнен. Какви мерки бихте предприели за запълването на щата на прокуратурата?

Отговор: През отчетната година 2023, щатната численост на прокурорите в Районна прокуратура - Плевен е била 36 прокурора, от които три длъжности „младши прокурор“ и една „прокурор“.

Един прокурор е в продължителен отпуск, поради бременност и майчинство, двама прокурори са в продължителен отпуск по болест, а двама са били командировани в други прокуратури.

Незаети са били четири щатни длъжности - една за прокурор и три за младши прокурор.

Реално работещите прокурори към 31.12.2023г. в Районна прокуратура гр.Плевен са били 27 бр.

Следва да бъдат предприети действия, по запълване на свободните щатни бройки за младши прокурори и прокурор за първоначално назначаване в РП-Плевен, като бъдат подавани искания до Прокурорската колегия, изпълняваща функциите на Висш прокурорски съвет за обявяване на конкурси.

Въпрос: На страница 13 от концепцията Ви сочите, че анализът на върнатите от съда дела показва „повторяемост на причините наложили връщане на прокурорските актове“

Бихте ли обяснили какви са причините за връщане на делата от съда?

Отговор: Считам, че причините за връщане на делата от съда са следните:

- Допуснато на досъдебното производство, отстранимо съществено нарушение на процесуални правила в хода на разследването, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняем или пострададал или неговите наследници;
- Констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са в голяма степен очевидни и са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора;
- Неотстраняване на допуснати очевидни фактически грешки или неспазване на седмодневния срок (чл. 248а, ал. 2 НПК);
- Връщането на делата се дължи на неодобрени от съда споразумения, внесени по реда на чл. 382 НПК, поради:
 - липсата на предпоставки за разглеждане на делото по глава 29 НПК;
 - несъгласие на съда с квалификацията на деянието;
 - несъгласие на съда с вида или размера на предложеното наказание;
 - при несъгласие на прокурора или обвиняемия и неговия защитник с предложените промени в споразумението.

Липса на основанията по чл. 78а НК (чл.377, ал.1 НПК).

Въпрос: На страница 14 от концепцията Ви, очертавате мерки за „ясна регламентация на функциите и задълженията на дежурния прокурор“ чрез създаване на нови правила.

Кое налага това и каква регламентация трябва да залегне в правилата?

Отговор: Мнението по този въпрос е следното, че функциите и задълженията на дежурния прокурор следва да бъдат ясно регламентирани.

Трябва задълженията на дежурния прокурор по време на 24 часовото му дежурство, да бъдат така регламентирани, за да се гарантира в последствие правилно и законосъобразно разследване.

Дежурния прокурор трябва да съблюдава, дали следва да се извършат действия, които не търпят неотложност. След извършване на неотложните действия, производството следва да се разпредели незабавно в групите за случайно разпределение.

ВЛАДИМИР РАДОЕВ: